

חבית פרק שנים ועשרים שבת

קמ"ד.

עין משפט נר מצוה

א ב מ"י פ"י מהלכות
שבתות אולתן הל"ב:
א ב מ"י פ"א שם הל"ב ב
ופ"י הל"ב ז:

א) מכלן ש"ך עוד נעמד
הקודם, ב) ונכחד כ"ג,
ג) ונ"ה ט"ו, ד) ע"כ ש"ך
נעמד הקודם.

הגרות הב"ח

א) תוס' ד"ה מחמיר וכו'
שמה טעם כ"ג ונכנסות
י"ט סוף מ"י משמירין מתוך
קושיא זו דבאמת דם צדמה
לשמה מנשר כמו חלב שהיא
לשמה ע"כ מוכרח לומר
מהם הקור והחלב לפרו'ה
ע"ש: ב) ד"ה לא לניח וכו'
לא ניחא לי בניא כ"ל ואת
ד' נמחק: ג) בא"ד המירו
לה למנע טמא מת:
ד) בא"ד אמר רבה בר אבהו
שינן בתקופה: ה) בא"ד
וקאמר דלא ניחא ליה טהור:

רבינו הגאון

אמר לו זיתים וענבים
ויכחו שהמשקין היוצא
מהן לרצון טמאין. פי'
מקבלין טומאה, מפני שהן
משקין והמשקין אינן צריכין
כשמה, ושלא לרצון טהורין
כלומר אובלין הן, וכיון
שלא הורשו אינן מטמאין.
ובאנו להעמיד משנה זו
למשקין וניחא ליה, שלא
לרצון בסתמא, להודיע כי
אפילו זיתים וענבים דבני
חטישה ניבחו סתמא אוכל
הן, וכ"ש תותים ורמונים,
ואמרין לא, פירוש לרצון
דמתניתין בסתמא וכל סתם
משקה הוא חשוב, ופירוש
שלא לרצון דגלי אדעתא
בפירוש שאין רצונו להוציא
משקין. איבעית
(תימא) [אימא] שאני סלי
וזיתים וענבים כיון שהסלין
לאו בני קיבור משקה הן,
דבר ידוע הוא שכל משקה
השחת מהן לעפר (ו) והולך
וזהו לאיבוד, כאילו
מפיקרא הפקירין וכשאנין
חשובין, ולפיכך הן טהורין.
תוב איתנין לפרושי דרבנן
מודי ליה לרי' יהודה בשאר
פירות מיהא דתיא סוחטין

א) שם מגפסה. של אשה אם נגף רגלה או ידה וכל חבורה שלא
ממנה דם כדאמר צפרק דם הגדה (גדה דף נה): דם חללים דהיינו
דם היוג קרוי משקה שאומר ודם חללים ישתהי' ודם מגפסו מפרש
הדם דדם חללים היו דמה לי קטליה כוליה מה לי קטליה פלגא
וחלב כדם מגפסו דדם נעכר ונעשה

שלא לרצון *שדם מגפסה טהור אמר להן
מחמיר אני בחלב מברם שהחולב לרפואה
טמא והמקוץ לרפואה טהור אמרו לו סלי
זיתים וענבים ויכחו *שהמשקין היוצאין
מהן לרצון טמאין שלא לרצון טהורים מאי
לאו לרצון דניחא ליה שלא לרצון בסתמא
ומה זיתים וענבים דבני חטישה ניבחו
שלא לרצון ולא כלום תותים ורמונים דלאו
בני חטישה ניבחו לא כ"ש לא לרצון בסתמא
שלא לרצון דגלי אדעתיה דאמר לא
ניחא לי ואיבעית אימא שאני סלי זיתים
וענבים כיון דלאיבוד קיימו מעיקרא אפקורי
מפקרי להו אשכחן ר' יהודה דמודי לרבנן
בויתים ובענבים רבנן דמודו ליה לרבי
יהודה בשאר פירות מוגלן דתיא סוחטין
בפגועין

קאמרי כל שכן טהורין לרבי יהודה דהא מידי דלרבנן משקה הוא לרבי
יהודה לאו משקה הוא וכ"ש מידי דלרבנן לאו משקה והשתא ומה
זיתים וענבים כו'. והוא הדין מ"י למירמי נמי זיתים וענבים איתים
וענבים דקמני לעיל דמודה בהו רבי יהודה דאף לאובלין היוצא מהן
אסור אלמא הא אלימא ליה לאקשוי דתותים ורמונים דלאו בני חטישה
ניבחו קמני לעיל דסתם אסור והכא קמני דאפי' זיתים וענבים סתמא
לאו למשקה: דגלי דעטיה. בדקיא ואמר לא ניחא לי והוי גילוי דעתא
טיפי מהכניסו לאובלין: ואיבעית אימא שאני סלי זיתים וענבים וכו'.
ודווקא נקט סלין שהמשקה הנוטף מהן נוטף לארץ והולך לאיבוד
הלכך סתמא לא ניחא ליה: אפקורי מפקורי. לההוא משקה. אבל
שאר כלים אפילו תותים ורמונים אימא לך סתמא למשקה:
בפגועין

בטפיה המלוכלכת צפי הדד דהוי משקה כסתם חלב דלאו לאוכל צפי ליה ומשני רב נחמן אמר רבה בר אבהו (י) בתקופה אחת שלא
הניח טפיה המלוכלכת ע"פ הדד אמר רבה שתי תשובות בדבר חדא דקא חזין ליה לפומיה דינוקא דמלא חלבא ועוד מקום חלב מעין
הוא דהא תנן חלב האשה מטמא לרצון ושלא לרצון מאי היא דלא ניחא ליה וקמני מטמא פי' אלמא חשיבא כמעין מדמטמא שלא לרצון
וכיון דחשוב מעעין גס צפי התינוק נמי היא חשוב כמשקה כמו שאם היה מעין ואין צריך הכשר כך צריך לפרש דאלמ"ל דהינו מוכרי
מעין אלמא כלומר דכמשקה חשיב א"כ מאי צריך למימר שלא לרצון מאי היא כו' דמדקמני לרצון מטמא הו"מ למיפדך אלמא לרצון
חשיב כי משקה ואשה דמניקה את צנה לרצון הוא אלמא אמר רבה כו' עד ולרצא מקום חלב מעין הוא ולא צריך הכשר והתנן האשה
שנטף חלב מדדיה ונפל לאויר התנור התנור טמא וקשיא לן צמאי איתכשר ואמר ר' יוחנן בטפיה המלוכלכת ע"פ הדד והשתא קשה
לר"י מאי קאמר צמאי איתכשר דמדצעי הכשר אלמא אוכל חשיב ליה וא"כ אף יטמא אוכל את התנור והא אין אוכל מטמא כלי
ואומר ר"י דה"פ וקשיא לן צמאי איתכשר כלומר לא מציעא שאין התנור טמא אלמא חלב הנוטף מדדיה גופה אמאי היא טמא הא לא
איתכשר ומשני בטפיה המלוכלכת ע"פ הדד ואותה טפיה ע"פ הדד טמא התנור שהיא חשובה משקה ומשקה מטמא
כלי כדאמרין צפ' קמא דמכילתין (דף יג): והשתא פריך שפיר רצא דאמר דאפילו אמר לא ניחא לי מטמא חלב האשה דחשיב משקה
והכא חשיב ליה אוכל אבל לר"י אמר רבה בר אבהו אמי שפיר דהכא דאמר לא ניחא לי ודאי חשיב ליה אוכל ונטף חלב מדדיה
חשיב לא ניחא ליה כיון שהוא נוטף לאויר תנור ואויל לאיבוד דודאי לא ניחא ליה ועוד פריך התם לרצא מדמניא ט' משקין צב
הזיעה וליחה קרוחה והרעיי טהורים מכלום דמעט עינו ודם מגפסו וחלב האשה מטמא טומאת משקין צרעית רוקו וזבוב ומימי
רגליו מטמא טומאה חמורה בכל שהוא ואי אמרת מקום חלב מעין הוא חלב באשה נמי יטמא טומאה חמורה בכל שהוא כזבוב
ורוקו וקשה לרבי מאי קפריך לעולם מעין הוא ואפ"ה לא יטמא טומאה חמורה משום דצעינן דומיא דרוק כדאיתא צנדה (ד' טו) מה
רוק שמתגלגל ויוצא וחוזר ונבלע אף כל שמתגלגל ויוצא וחוזר ונבלע יאל חלב שבאשה שמתגלגל ויוצא ואינו חוזר ונבלע ותמיה
הוא לומר דמה שהוא חוזר ונבלע גרם לו ליחשב כמעין ומכל מקום ודאי כן הוא וצריך לומר דמה שהיה חושבו רצא כמעין
להיות חשיב מטמא צפי התינוק היינו משום דלקא דעתיה דחוזר ונבלע ומייתי ראייה מן המשנה דחוזר ונבלע הוא מדקמני מטמא שלא
לרצון דהיינו אמר לא ניחא לי א"כ חוזר ונבלע הוא דאי לאו דאי לאו חלב אמר לא ניחא ליה לא יהיה מטמא והשתא פריך ליה מהבא דליתן חוזר
ונבלע אלמא מקום חלב האשה לאו מעין הוא ופריך אי הכי קשה לה דקמני מטמא שלא לרצון ומשני מי סברת שלא לרצון דלא ניחא ליה
לא שלא לרצון בסתמא דדעתיה דתינוק קרובה גבי חלב אבל אמר לא ניחא ליה טהור והיא דנטף חלב מדדיה ונפל לתוך התנור כאומר
לא ניחא ליה חשיב דודאי לא ניחא ליה כיון שהלך לאיבוד והא דקאמר שלא לרצון בסתמא היינו כשנוטף בקערה שאינו הולך לאיבוד
דמהני טעמא דדעתיה דתינוק קרובה גבי חלב לאחשבויה אז כמשקה וצפי התינוק לעולם כאוכל חשיב והשתא קשה לר"י חדא דבשמעתא
מסקינן איפכא לרצון בסתמא ושלא לרצון דאמר לא ניחא ליה דומיא דדך דזיתים וענבים הוי ההוא דחלב האשה דאי לאו הכי לא ש"ך
למימר יוכיחו וכו"ס ס"ל כאיבעית אימא דאמר סלי זיתים וענבים כיון דלאיבוד קיימא אפקורי מפקר להו אכתי קשה דדומיא דהכי
אית לן למימר בחלב האשה דאיל לאיבוד וא"כ היינו צאומר לא ניחא ליה והתם מטמא דוקא סתמא אבל לא ניחא ליה טהור ועוד קשה
לרבי מאי קאמר התם אלמא קשה הא מתני' וקאמר נמי מי סברת שלא לרצון לא ניחא ליה וקאמר דלא ניחא (י) טהור ואמאי הוא טעמא
שלא לרצון מטמא אימא משום דחשיב דם מגפסו דדם נעכר ונעשה חלב כדפי' לעיל וא"כ גם אמר לא ניחא ליה נמי יהא טהור. מ"י: